

Miljö- och energidepartementet

103 33 Stockholm

Stockholm, 2018-09-18

Remiss

Ekologisk kompensation. Åtgärder för att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samtidigt som behovet av markexploatering tillgodoses (SOU 2017:34)

M2017/01115/Nm

KTH tycker på det stora hela att ansatsen är god och ser positivt på förslaget till ekologisk kompensation – Åtgärder för att motverka nettoförluster av biologisk mångfald och ekosystemtjänster, samtidigt som behovet av markexploatering tillgodoses. KTH tycker att det är en angelägen uppgift då det ligger inom ramen för flera av miljö kvalitetsmålen och de globala målen och Agenda 2030.

KTH anser att forskarsamhället har en viktig uppgift att ta fram ny kunskap när det gäller ekologisk kompensation. Det handlar om kunskap om bl.a. metoder, verktyg och processer för att stödja det fortsatta arbetet med ekologisk kompensation. KTH anser därför att en plan för kunskapsuppbyggnad kopplat till forskning bör integreras i handlingsplanen. Det handlar också om att ta tillvara kunskap som redan finns inom ämnesområdet, flera länder har redan arbetat under många år med ekologisk kompensation.

KTH är positiva till Kompensationspool, men det är angeläget att skapa en pool med kompetens, annars finns risk för "greenwash" och "snuttifiering". Att koppla till grön infrastruktur för att identifiera områden som är lämpliga för att genomföra kompensationsåtgärder tycker vi är intressant. Här vill KTH samtidigt betona att det behövs forskning för att undersöka det närmare. Samtidigt ser KTH att Kompensationspoolen kan ha en viktig roll i arbetet med att koppla till grön infrastruktur för att identifiera lämpliga områden för att genomföra kompensationsåtgärder.

KTH stödjer förslaget om en försöksverksamhet som i första hand syftar till att kompensera förluster av tätortsnära naturmiljöer och områden för rekreation, när områden planläggs enligt plan- och bygglagen. Vi vill dock trycka på behovet av vetenskaplig undersökning och granskning av den typen av försöksverksamhet. Några reflektioner kopplat till försöksverksamhet i tätortsnära naturområden och områden för rekreation – viktigt att kompensationsåtgärderna verkligen är tillgängliga för människor. KTH vill också lyfta fram biologisk mångfald i en sådan kompensation – det kan finnas intressanta områden också i städerna/tätorten, exempelvis med lång kontinuitet. För ekologisk kompensation så är ju kulturella och reglerande ekosystemtjänster av stor vikt men risken är att det slutar där och att biologisk mångfald inte kommer med.

När det gäller kommunernas roll så är det viktigt att lyfta fram markägarskapet, i många kommuner ägs marken av andra markägare än kommunen. Det innebär att former för samverkan mellan kommun och andra markägare bör lyftas fram ytterligare (finns också internationella exempel på benefit sharing). Vidare så ställer ekologiska kompensationsåtgärder krav på samverkan över olika gränser, dels geografiska gränser som kommun- och länsgränser och dels ämnesgränser, alltså olika kompetensområden (ekologi, planering, hydrologi, etc.) behöver samverka för att få till stånd framgångsrika ekologiska kompensationsåtgärder.

En oklarhet när det gäller bedömningen vid ekologisk kompensation är avsaknaden av en objektiv bedömningsgrund för status på ekosystem. Det kan leda till svårigheter när man jämför monetära kostnader där ekosystem/tjänsterna omräknas till kronor. Finns det en osäkerhet kring effekterna – och därmed bedömningen av lämplig ekologisk kompensation, vilket ofta är fallet rörande ekosystem och dess dynamik i tid och rum – bör försiktighetsprincipen råda.

KTH håller med om att det är viktigt att hålla isär skyddsåtgärder och kompensationsåtgärder. Normala skyddsåtgärder som krävs för implementering av art- och habitatdirektivet för att uppnå gynnsam bevarandestatus kan inte godtas som kompensationsåtgärder för ett projekt som kommer att skada ekosystem i ett område. Vi vill även understryka vikten av det som står på sid 245, rörande "additionalitet", vilket är ett viktigt begrepp som bör lyftas fram och tydliggöras mer i texten.

KTH anser att ekologiska kompensationsåtgärder är ett långsiktigt arbete som kräver integrering i andra pågående processer. Det finns t.ex. kopplingar till miljöbedömning för planer och program där ekologisk kompensation spelar en viktig roll. Därför ser vi det som angeläget att arbetet samordnas så att berörda myndigheter och organisationer kan samverka effektivt. KTH anser att Boverket och Naturvårdsverket har en viktig roll att spela i det fortsatta arbetet.

När det gäller att ta fram underlag och data för ekologisk kompensation t.ex. kopplat till kartläggning och/eller framtagande av indikatorer så spelar t.ex. Lantmäteriet en viktig roll. För att göra det möjligt att integrera olika kompetensområden och aktörer i kunskapsuppbyggnaden kring ekologisk kompensation finns ett behov av att säkerställa tillgången till relevanta data och säkerställa kvaliteten på uppföljning. Det ökar möjligheterna till en effektiv samverkansprocess när det gäller utveckling och tillämpning av ekologisk kompensation.

Remissvaret har utarbetats av professor Berit Balfors, docent Ulla Mörtberg och Dr Magnus Svensson, institutionen för hållbar utveckling, miljövetenskap och teknik vid skolan för arkitektur och samhällsbyggnad.

Sigbritt Karlsson
Rektor